

VICATIS

Victim-centered approach to
improving support services

DRUŠTVO ZA
NENASILNO
KOMUNIKACIJO
association
for nonviolent
communication

REPUBLIC OF CROATIA
Ministry
of Justice

GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF CROATIA
Office for Human Rights
and Rights of National Minorities

Mirovni inštitut
Inštitut za sodobne družbene in politične študije
The Peace Institute
Institute for Contemporary Social and Political Studies

Coordinator: Croatian Law Centre (HR). Other Beneficiaries: Association for Nonviolent Communication (SI), Centre for Legal Resources (RO), Government Office for Human Rights and Rights of National Minorities (HR), Ministry of Justice of the Republic of Croatia (HR), Patent Association (HU) and Peace Institute (SI).

ALAPVETŐ ÁLDOZATJOGOK ÉS AZ ÁLDOZATOK TÁJÉKOZTATÁSA A JOGAIKRÓL

This project is funded by the European Union's Justice Programme (2014-2020).
The content of this document represents the views of the authors only and is their sole responsibility.
The European Commission does not accept any responsibility for use that maybe made of the information it contains.

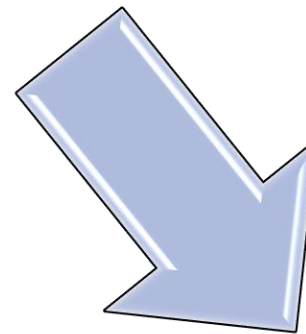
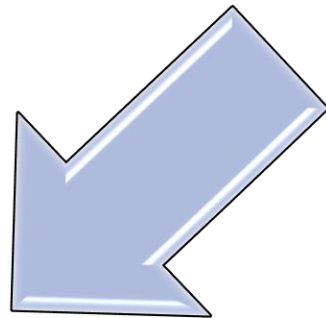
MIK A KÉPZÉssel
KAPCSOLATOS
ELVÁRÁSaid?

AZ ÁLDOZAT MEGHATÁROZÁSA

„E törvény alkalmazásában áldozat a Magyarország területén elkövetett bűncselekmény és a Magyarország területén elkövetett tulajdon elleni szabálysértés természetes személy sértettje, valamint az a természetes személy, aki a Magyarország területén elkövetett bűncselekmény vagy a Magyarország területén elkövetett tulajdon elleni szabálysértés közvetlen következményeként hátrányt, így különösen testi vagy lelki sérülést, érzelmi megrázkódtatást, illetve vagyoni kárt szenvedett el, ha *

- a) magyar állampolgár,
- b) az Európai Unió bármely tagállamának állampolgára,
- c) az Európai Unión kívüli államnak az Európai Unióban jogszerűen tartózkodó állampolgára,
- d) Magyarország területén jogszerűen tartózkodó hontalan személy,

ÁLDOZAT

KÖZVETLEN

KÖZVETETT

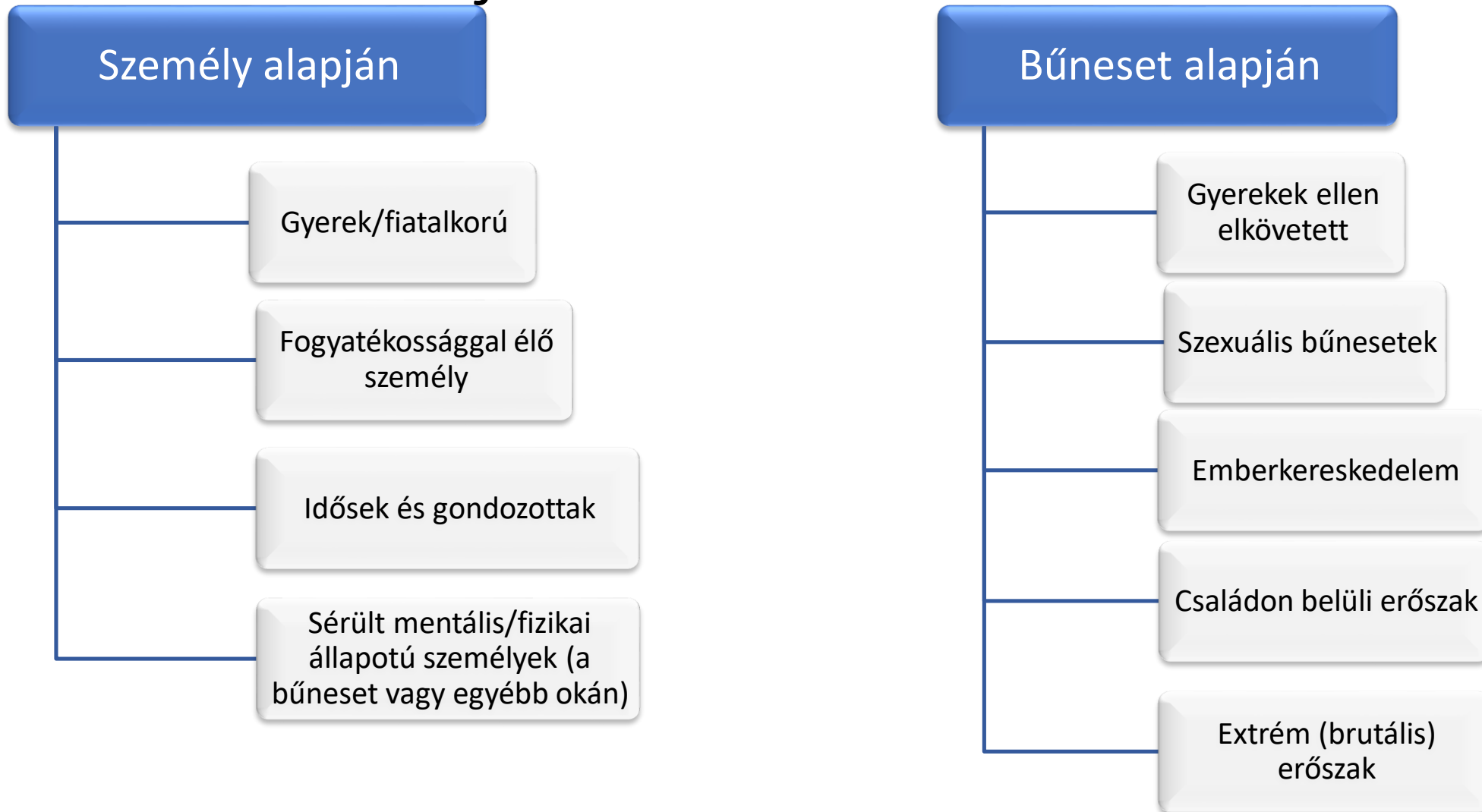
ÁLDOZAT – SÉRTETT

„A sértett az a természetes vagy nem természetes személy, akinek vagy amelynek a jogát vagy a jogos érdekét a bűncselekmény közvetlenül sértette vagy veszélyeztette. /Article 50. Act XC of 2017 on Criminal Procedure/

„A pótmagánvádló az a sértett, aki vagy amely az e törvényben meghatározott esetekben közvádra üldözendő bűncselekmény miatt a vádat képviseli."

/ Article 54. Act XC of 2017 on Criminal Procedure/

A KÜLÖNÖSEN VESZÉLYEZTETETT ALDOZATI CSOPORTOK (és szemtanúk csoportja) különleges eljárásban részesülnek

KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDBAN RÉSZESÜLENDŐ ÁLDOZATOK

- Az különleges bánásmódban részesülő áldozatokat szakemberek határozzák meg (rendőrség, bíróság)
- Eszköz: Információs kiadvány (kül. Bánásmódban részesülő áldozatok beazonosítása rendőröknek)
 - Nincs következetesen használva
- Státusz automatikusan jár:
 - Fiatalkorúaknak

FŐBB INTÉZKEDÉSEK

- Az áldozat számára jól érthető kommunikáció (szükségleteik és a kül. bánásmódnak megfelelő feltételeknek szerint)
- Alternatív eljárási módok
 - Pl. a „konfrontáció” módszerének elvetése az eljárás folyamán
 - Pl. vallomás rögzítése, hogy az áldozatnak ne kelljen megismételnie
- Alternatív helyszínek
 - pl. gyerekbarát kihallgató szoba
 - pl. külön bejáratok és kijáratok, hogy az áldozat elkerülhesse az elkövetővel való

AZ ÁLDÓZAT JOGAIRÓL VALÓ TÁJÉKOZTATÁSA – KI ÉS MIKOR? (1)

KI?

RENDŐRSÉG

ÜGYÉSZSÉG

NYOMOZÓ
TESTÜLET

BÍRÓSÁG

+ országos krízisvonalak

MIKOR?

**AZ ELJÁRÁS ÉPPEN AKTUÁLIS FÁZISÁNAK MEGFELELŐ
JOGI TÁJÉKOZTATÁS**

AZ ÁLDOZAT JOGAIRÓL VALÓ TÁJÉKOZTATÁSA – KI ÉS MIKOR? (2)

EMPÍRIKUS KUTATÁSI EREDMÉNYEK (VICATIS)

„Igazán fontos lenne felkészíteni az áldozatokat arra, hogy mi történik a feljelentés után, ha tesznek feljelentést, mert egyáltalán nem lehet tervezni ezzel. Nagybán azon múlik, hogy van-e szerencséd segítőkész szakemberekkel találkozni az eljárás során. Egyik percről a másikra a mennyből a pokolban találhatod magad. Az eljárás alatt kaptunk egy jó szociális munkást, de onnantól, hogy ő kilépett az eljárásból, borzasztóvá vált.”

„Felhívtam egyszer a [állami] krízisvonalat és beszéltem velük, de semmit nem tudtak arról nyilatkozni, hogy mit kéne tennem. Megkérdeztem, mit kéne tennem, ők próbáltak segíteni, de

AZ ÁLDOZATOK JOGI TÁJÉKOZTATÁSA – HOGYAN?

(1)

HOGYAN?

AZ ÁLDOZATOK JOGI TÁJÉKOZTATÁSA – HOGYAN?

(2)

- TEKINTETTEL AZ ÁLDOZATRA

Tekintettel az áldozat aktuális helyzetére (egészségi állapot, traumatizáció foka, kora vagy más tényezők, amelyek akadályozzák az információ megértésében és/vagy megértésének igazolásában

- EMPÍRIKUS KUTATÁSI EREDMÉNYEK

„A rendőrségen el kellett olvasnom két oldalt, valami olyasmiről, hogy mihez járulok hozzá, mihez nem és hogy az igazat fogom mondani. [...] Volt valami a jogaimról, de nem voltam abban az érzelmi állapotban, hogy meg tudjam jegyezni. Az ilyen helyzetekben az emberek nem mindig önmaguk, le voltam sokkolva.”

AZ ÁLDOZATOK JOGI TÁJÉKOZTATÁSA – HOGYAN?

(3)

- KÖZÉRTTHETŐEN:

- Hivatalos jogi nyelvezet használatának kerülése; az áldozat jogait jól érthetően és az áldozat személyére szabottan; tolmácsok bevonásával (külföldi/ halláskárosult áldozatk, stb. esetén)

- EMPIRICAL RESEARCH RESULTS

- *„A legjobb képességeik szerint magyarázták el, bár néhány része még számukra sem volt tiszta...”*
- *„Udvariasak voltak. Vagyis megpróbáltak mindent elmagyarázni, de a végén otthagytak egy darab papírral.”*
- Egy válaszadó arról számot be, hogy sem az ügyészségtől, sem a bírótól nem kapott tájékoztatást, így az volt a benyomása, hogy egész egyszerűen csak túl akartak lenni az egészen.

AZ ÁLDOZATOK JOGI TÁJÉKOZTATÁSA – HOGYAN?

(4)

SZÓBAN ÉS ÍRÁSBAN IS:

- A szóbeli tájékoztatás (beszélgetés formájában) kötelező, de az írásos/nyomtatott anyag átadás is (Az áldozatok jelentős száma sokkhatás alatt áll vagy traumatizált a bűncselekmény okán – javasoljuk nekik, hogy olvassák el a jogi tájékoztatót később, nyugodtabb körülmények között és nyugodtan keressék fel azt, aki jogi tanácsokat nyújtott nekik, amennyiben további magyarázatra vagy pontosításra szorulnak.).

GYŐZŐDJÖN MEG RÓLA, HOGY AZ ÁLDOZAT TISZTÁBAN VAN A JOGAIVAL

- Nem elég, ha az áldozat egy egyszerű „Igen”-nel erősít meg, hogy

AZ ÁLDOZAT JOGI TÁJÉKOZTATÁSA E MEGKÖZELÍTÉSÉNEK EREDMÉNYEI

- Hozzájárulás a biztonságérzetének és bizalmának kialakításához (nem csak konkrét emberekbe vetett, hanem a rendszerbe vetett bizalom)
- Az áldozatok együttműködése kulcsfontosságú a bűnügyi eljárások sikeres kimeneteléhez
-

AZ ÁLDOZAT JOGI TÁJÉKOZTATÁSA – néhány hasznos pszichológiai szempont

?

Mi a várt kimenetel

Hogyan érjük el ezt

Mit tehetünk azért, hogy az áldozat jogai érvényesüljenek

VICATIS

Victim-centered approach to improving support services

DRUŠTVO ZA
NENASILNO
KOMUNIKACIJU
association
for nonviolent
communication

REPUBLIC OF CROATIA
Ministry
of Justice

GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF CROATIA
Office for Human Rights
and Rights of National Minorities

Mirovni inštitut
Inštitut za sodobne družbene in politične študije
The Peace Institute
Institute for Contemporary Social and Political Studies

Coordinator: Croatian Law Centre (HR). Other Beneficiaries: Association for Nonviolent Communication (SI), Centre for Legal Resources (RO), Government Office for Human Rights and Rights of National Minorities (HR), Ministry of Justice of the Republic of Croatia (HR), Patent Association (HU) and Peace Institute (SI).

VAN KÉRDÉS? HOZZÁSZÓLÁS? JAVASLAT?

This project is funded by the European Union's Justice Programme (2014-2020).

The content of this document represents the views of the authors only and is their sole responsibility.

The European Commission does not accept any responsibility for use that maybe made of the information it contains.